

ที่ พม ๐๔๐๑/๗๕๑๐

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒๕๕ ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

ณ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๔/๒๐๖๗ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) ร่างพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. จำนวน ๑๔๐ ชุดพร้อม Checklist
(๒) แผ่นดิสก์เกด จำนวน ๑ แผ่น

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาข้อหารือของนางผุสดี ตามไท สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อพรรคประชาธิปัตย์ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ ขอให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมโอกาสและความเสมอภาคระหว่างเพศ พ.ศ. เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเพื่อผ่านเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรต่อไป นั้น

๑.๒ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีร่างพระราชบัญญัติซึ่งผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและได้เปลี่ยนชื่อเป็นร่างพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ปัจจุบันอยู่ในแผนการตรากฎหมายที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ (แผนนิติบัญญัติ) ซึ่งมีหลักการและเหตุผล เป็นการกำหนดมาตรการป้องกันการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศที่ชัดเจน ส่งผลให้บุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศได้รับความคุ้มครองและได้รับความเป็นธรรม อันสอดคล้องกับมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๔ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งกำหนดว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชกำหนด ให้เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี

๓.สาระสำคัญของเรื่อง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

/(๑) กำหนด...

(๑) กำหนดนิยามความหมาย “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ” หมายความว่า การกระทำหรือไม่กระทำการใดอันเป็นการแบ่งแยก กีดกัน หรือจำกัดสิทธิประโยชน์ใด ๆ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม โดยปราศจากความชอบธรรม เพราะเหตุที่บุคคลนั้นเป็นเพศชายหรือเพศหญิง หรือมีการแสดงออกที่แตกต่างจากเพศโดยกำเนิด เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลทางวิชาการ ทางศาสนา หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ

(๒) เนื้อหาทั้งหมด ๓๖ มาตรา แบ่งเป็น ๕ หมวด ดังนี้ หมวด ๑ คณะกรรมการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ หมวด ๒ คณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศและสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว หมวด ๓ การตรวจสอบการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ หมวด ๔ การสงเคราะห์ผู้เสียหาย หมวด ๕ กองทุนส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

(๓) เป็นการเปิดโอกาสอย่างเสมอภาค กล่าวคือ หากบุคคลใดเห็นว่าตนได้ตกเป็นเหยื่อของการเลือกปฏิบัติด้วยสาเหตุทางเพศก็สามารถเข้าสู่กระบวนการตามกฎหมายฉบับนี้ได้อย่างเท่าเทียม

(๔) มิได้จำกัดความคุ้มครองเฉพาะเพศหญิง กล่าวคือ มิได้เลือกปฏิบัติว่าบุคคลที่จะเข้าสู่กระบวนการนั้นจะเป็นเพศชาย เพศหญิง หรือเพศพิเศษ (ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ)

(๕) เป็นกฎหมายทางเลือก ซึ่งมีลักษณะการให้ใช้สิทธิ กล่าวคือ ถ้าไม่ใช้ก็ไม่มีบทลงโทษ และหากคิดว่าตนเองไม่เดือดร้อนหรือไม่ถูกละเมิดก็ไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการตามกฎหมายฉบับนี้

(๖) เป็นเรื่องเฉพาะตัว ถ้าผู้ถูกระทำไม่เดือดร้อน บุคคลอื่นจะใช้สิทธิแทนไม่ได้ เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้ไม่ประสงค์ที่จะก่อให้เกิดความวุ่นวายในสังคมและไม่ต้องการยุยงหรือส่งเสริมให้เกิดความแตกแยกระหว่างเพศชาย เพศหญิง หรือเพศพิเศษ แต่ประการใด

(๗) การเข้าสู่กระบวนการกระทำได้โดยง่าย มีกฎและระเบียบที่ชัดเจน ซึ่งกระบวนการเข้าสู่ระบบที่มีความชัดเจนย่อมจะทำให้ประชาชนชนทุกคนทราบถึงวิธีการที่แน่นอนและได้รับการปฏิบัติที่เหมือน ๆ กัน

(๘) มีหน่วยงานที่เป็นอิสระและเป็นกลางในการดูแลรับผิดชอบเรื่องนี้เป็นภาระเฉพาะ

(๙) มีคณะกรรมการที่มีความเหมาะสม โดยมีได้พิจารณาเฉพาะสัดส่วนระหว่างผู้ชายและผู้หญิงที่จะต้องเท่ากัน แต่พิจารณาถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะมาเป็นกรรมการโดยมุ่งเน้นว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในมิติของเพศชาย เพศหญิง และเพศพิเศษ กล่าวคือ เข้าใจในความเป็นชาย เป็นหญิง และเป็นเพศพิเศษ ดังนั้น คุณสมบัติที่เหมาะสมจึงจะต้องพิจารณาด้วยความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับหลักความเสมอภาค โดยเฉพาะความเสมอภาคระหว่างเพศ ซึ่งจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับความเท่าเทียมที่กฎหมายไม่ประสงค์ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยสาเหตุระหว่างเพศ ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการสามารถใช้อำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๑๐) กรรมการมีอำนาจหน้าที่ชัดเจน คำสั่งของกรรมการมีสภาพบังคับทางกฎหมายที่ชัดเจนและมีบทกำหนดโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนคำสั่งเป็นการเฉพาะ

(๑๑) เพื่อเป็นหลักประกันให้ผู้เข้าสู่กระบวนการได้มั่นใจในความโปร่งใสและเป็นธรรม จึงได้กำหนดให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจ กล่าวคือ แม้จะถือว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุด แต่หากคู่กรณีเห็นว่าเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายก็สามารถนำคดีเข้าสู่ศาลปกครองได้ ซึ่งเป็นช่องทางตรวจสอบว่าการกระทำดังกล่าวยังถูกเลือกปฏิบัติอยู่อีกหรือไม่

(๑๒) การให้ความช่วยเหลือทางการเงินและการช่วยเหลือสงเคราะห์อย่างอื่น โดยกำหนดให้จ่ายเงินช่วยเหลือแทนการจ่ายค่าตอบแทน ทั้งนี้ ได้กำหนดรายละเอียดและกฎเกณฑ์ในการให้ความช่วยเหลือ ซึ่งจะทำให้การใช้งบประมาณมีความเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีปัญหาในทางปฏิบัติน้อยที่สุด

(๑๓) มีกองทุนส่งเสริมโอกาสและความเท่าเทียมระหว่างเพศ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ ที่มา และกรอบการใช้จ่ายเงินของกองทุนดังกล่าวอย่างชัดเจน

(๑๔) ให้ความสำคัญกับการกำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจน ครอบคลุม และเข้าใจง่าย เพื่อความสะดวกในการใช้งบประมาณฉบับนี้ต่อไป

(๑๕) มีบทกำหนดโทษทางอาญาโดยมีโทษจำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

๔. ประเด็นที่เสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ได้ผ่านการพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว จึงขอความเห็นชอบในหลักการและส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ พร้อมพัฒน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

กองกลาง

โทร. ๐ ๒๓๐๖ ๘๗๕๐

โทรสาร ๐ ๒๓๐๖ ๘๗๔๗